

Datum	Diarienummer	Utbildningsdepartementet
2016-02-23	1.3.1-Å2015.1609	103 33 STOCKHOLM

Dokumenttyp

Yttrande

Välja yrke (SOU 2015:97) (U2015/05421/GV)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas.

Kompetensförsörjning är en avgörande faktor för tillväxt och konkurrenskraft. Tillväxtverket arbetar därför med frågan, bland annat genom att förstärka och vidareutveckla de regionala kompetensplattformarna som viktiga verktyg för att säkra kompetensförsörjningen till näringsliv och offentlig sektor på kort och lång sikt i hela landet. Vi arbetar även med olika kompetensutvecklandeinsatser riktade direkt eller indirekt till företag och det företagsfrämjande systemet. Vidare har Tillväxtverket också en särskild roll inom arbetet med förenkling för företag. Remissvaret är skrivet utifrån dessa perspektiv.

Sammanfattning av våra ställningstagande och generella reflektioner

Tillväxtverket är generellt positiv till utredningens förslag. Men har några funderingar eller förslag som utvecklas mer nedan.

Myndigheten ser ett behov av ett nationellt kompetensförsörjningsråd som tar ett samlat grepp över hela kompetensförsörjningsområdet. Syftet med rådet skulle vara samverka kring strategiska kompetensförsörjningsåtgärder för att säkra den nationella kompetensförsörjningen. Tillväxtverket skulle kunna fungera som samordnare för rådets arbete.

Tillväxtverket vill betona vikten av att utveckla bättre samverkansmodeller mellan utbildningssystemet och näringslivet, så som kopplat till prao. Då det både kan höja kvalitén på utbildningen, bidra till företagens kompetensförsörjning på kort sikt samt även bidra till en mer välfungerade kompetensförsörjning även på lång sikt.

Tillväxtverket bistår gärna med kunskap till arbetet, exempelvis genom:

- Erfarenheter och metoder som vi arbetat fram tillsammans med lärosäten inom ramen för satsningar kring entreprenörskap, för bättre samverkan mellan lärosäten och näringslivet.
- Analyser kring de långsiktiga behoven som framkommer i bland annat våra undersökningar gentemot små och medelstora företag så som *Företagens villkor och verklighet* samt i vårt arbete med framtida/växande marknader.
- Bidra med kunskap om regionala behov och förutsättningar både inom kompetensförsörjningsområdet men även inom det regionala tillväxtarbetet i stort. Vi har lång och gedigen erfarenhet av att tillsammans med regionalt utvecklingsansvariga samt andra relevanta aktörer arbeta utvecklingsdrivet inom den regionala tillväxtpolitiken som kan vara till gagn i genomförandet av de insatser som pekas ut i remissen.

Kommentarer kring några särskilda förslag

Bättre förutsättningar för medvetna studie- och yrkesval (avsnitt 3.3)

Tillväxtverket instämmer i utredningens uppfattning att samspelet mellan skola och arbetsliv behöver utvecklas och att den regionala dimensionen i detta är viktig. Därför är det viktigt att alla elever ska få möjlighet att genomföra praο. Praοplatser på yrkesprogrammen kan användas för en del elever, men det bör inte helt ersätta tiden på arbetsplatser hos arbetsgivare då detta ger mer direkta kunskaper om arbetslivet.

Utvecklat värdegrundsarbete i gymnasieskolan (4.4)

Tillväxtverket vill betona vikten av Skolverkets arbete med regeringsuppdraget om nationella skolutvecklingsprogram som ett viktigt initiativ (av flera) som kan bidra till att minska stereotypa utbildningsval och i förlängningen en mindre segregerad arbetsmarknad. Något som är viktigt inte minst för flera av de branscher som rekryterar från yrkesutbildningarna.

Nationellt råd för stärkt samverkan (5.3)

Tillväxtverket instämmer i förslaget om att Skolverket ska inrätta ett nationellt råd för yrkesutbildning. Tillväxtverket ser positivt på att medverka i detta råd. Dock vill myndigheten lyfta vikten av att rådet även har fokus på framtida, kommande yrken. Kunskapen om exempelvis förändringar inom nya branscher bör förmedlas till de nationella programråden.

Genom Tillväxtverkets arbete med kompetensförsörjningsfrågor har vi gjort en rad iakttagelser, bland annat har vi uppmärksammat behovet av att skapa en arena där övergripande strategiska kompetensförsörjningsåtgärder diskuteras och utvecklas. Tillväxtverkets uppfattning är att regionalt utvecklingsansvariga även delar denna behovsbild. Tillväxtverket ser därför behov av ett nationellt kompetensförsörjningsråd som kan arbeta med strategiska frågor om kompetensförsörjningsåtgärder som är relevanta för den långsiktiga nationella kompetensförsörjningen brett. Detta är inte något som ligger inom ramen för utredningens uppdrag men något myndigheten ser en stor nytta av. Då ett nationellt kompetensförsörjningsråd skulle ha större möjlighet att skapa en bred samsyn inom kompetensförsörjningsområdet (där yrkesprogrammen utgör en del) och även skulle underlätta utökad samverkan mellan myndigheter, regionala aktörer, kommuner och arbetsmarknadensparter. Rådet skulle kunna utgöra ett rådgivande organ till regeringen och sammansättningen skulle kunna vara ambulerande beroende på utvecklingsområde eller utmaning som rådet arbetar med. Tillväxtverket skulle kunna fungera som samordnare för rådets arbete.

Statsbidrag för att utveckla regionala stödfunktioner (6.4)

Tillväxtverket ser positivt på regionala branschråd då det ger ökade möjligheter att fånga upp mindre branschers behov och branscher som består av många små företag som har svårare att organisera sig.

Dessa nya forum bör etableras i dialog med regionalt utvecklingsansvariga, för att få stöd i att implementera dessa funktioner i en regional kontext. Regionalt utvecklingsansvarig har ett större perspektiv än yrkesprogrammen och kan bidra med kunskap till gagn för de nya regionala stödfunktionerna. I arbetet med de regionala kompetensplattformarna har vissa utvecklingsansvariga redan idag etablerat vissa typer av stödsatser i utbildningsplaneringen.

Försöksverksamhet med branschskolor (7.3)

Tillväxtverket ser positivt på satsningen då den har potential att stärka kompetensförsörjningen till mindre branscher som är av nationell eller regional betydelse. Utredningen lyfter att regional tillväxt kan stimuleras genom branschskolor. Det är intressant att även ha perspektivet kring branschskolornas påverkan på

regional attraktionskraft och tillväxt på utvärderingar och uppföljningar av försöksverksamheten.

Regional samverkan om yrkesvux (8.5)

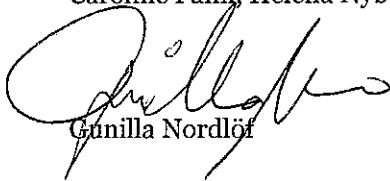
Att statsbidraget för yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå villkoras med att kommunerna som planerar utbildningen ska samråda med regionalt utvecklingsansvarig i det, eller de län, som berörs ställer sig myndighetens positiv till då det bidrar till att utbildningen får en högre regional relevans.

Dock vill myndigheten betona vikten av att regionalt utvecklingsansvariga ges långsiktiga förutsättningar för att exempelvis ta fram relevanta underlag för uppgiften.

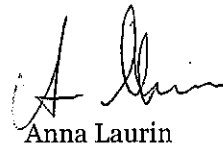
Fler behöriga till yrkeshögskolan (9.2)

Tillväxtverket instämmer i utredningens slutsats att det vore bra med en behörighetsgivande förutbildning för yrkeshögskolan för att möjliggöra karriärbyten och främja ett livslångt lärande.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Anna Laurin har varit föredragande. I handläggningen har också Michael Heuman, Monika Kvälv, Caroline Palm, Helena Nyberg-Brehnfors (enhetschef) medverkat.

Gunilla Nordlöf

Anna Laurin